

Dopisi.

M. Dobra maža za ranjena kopita. Vzame se 250 gramov precej na debelo stolčene brastove skorje ali namesto nje kake druge rastlinovine, ktera ima kaj čreslovine v sebi, kakor na primer vrbova skorja. Ta stolčena skorja se v 750 gramih vode tako dolgo kuha, da le več 250 gramov tekočine ostane. Na to se vse vkup skozi kar koli lepo precedi. Odcejena tekočina se potem v široki in globoki ponavi z 250 gramov lupljenega in na drobno zrezanega čebula pomeša in blizu pol ure kuha. Na to se 500 gramov svinjske maši pridene in tako dolgo to vse nad žerjavico ere, dokler maščoba nič več ne štrka, t. j. da se je vsa vlaga razpustila. Konečno se pa vse zopet skoz cunjico precedi in ostanki dobro iztisnejo. Z to mažo se zjutra in zvečer kopita z pomočjo kakega šopka dobro pomažejo. Seveda se morajo kopita prej dobro očediti. Večidel bode toliko maže zadosti, ranjena kopita ozdraviti. Če bi pa le ne bilo zadosti kakor pri zastaranih in trdovratnih ranah ali boleznih, se mora pa še enkrat toliko maže napraviti.

M. Kokošja jajca se dolgo ohranijo, če se vsame toliko šelaka, ali pečatnega voska in se v vinskem cvetu, spiritusu, raztopi, da postane redek firnež iz te zmesi. Z njim se jajca pomažejo in potem, ko so se posušila, v zaboj z rezanimi plevami ali z žaginjem napolnjen tako polože, da je tanki konec na vzdol obrnjen in da se jajce jajca ne dotika. Predno se jajce za kuho porabi, se šelakov firnež lahko odmije in sicer z vinskem cvetom. Ta prevleka, ker je popolnoma zraku nepredorna in ker tedaj gnjiti popolnoma zabranuje, ima pred drugimi mnoge prednosti. Postavim pred laškim oljem. Zaduje je mnogo dražje in se tudi ne dajo lahko jajca z njim pomazana v zaboj vlaga, ker se olje po vlaganju obriše in tako svojega namena ne doseže. Škode, ktere jajca pretrpijo, ako se v apneno mleko vlagajo, so le predobro znane. Tako vložena jajca dobijo koj grd okus. A vendar jih še mnogi v apno vlagajo. Boljše je še vendar, ako se z tekočino pomažejo, ki se je napravila iz 1 dela natronovega vodenega stekla v 3 delih vode raztopljenega.

Dragi konji. Pri kralj. ogerskih državnih kobilarijah so mnogo konjev po dražbi predali in sicer precej drago. V Mezöhegyes-u so veljale 3letne žrebice po 474 fl., kobile po 398 fl., 2letne žrebice po 220 fl., enoletne 45 fl., vprežni konji po 390 fl., konji za ježanje 190 fl., kopljenici ali rezaneči 606 fl. V Kisber-u so za 4letne kobile dobili po 788 fl., v Babolni pa po 663 fl. Žrebci so veljali po 336 fl.

Sejmovi. 23. oktobra v Ribnici, v Dramljah; 24. okt. v Cirkovicah; 28. okt. v Cmureku, pri sv. Tomažu pri Velikinedelji, v Slov. Bistrici, na Muti, pri sv. Jurju na jaž. želez. in v Koprivnici.

Iz Konjic. (Domač umetnik. Gospodarske reči). Ne bom dragega prostora preveč jemal z obširnimi popisovanjem naprav in poprav pri cerkvi, ker so taki popisi za vnanje ljudi in bralce prav — dolgočasni, v čemur se konservativni časniki mnogokrat hudo pregrešujejo; le ob kratkem naj razglasim slovenskem svetu, da imamo v Mariboru izvrstnega orglarskega stavbarja in to je g. Mih. Krajnc, naš rojak. — Popravil je orgle v farni cerkvi v Konjicah v popolno zadovoljnost zvedencev. Predelal je umno ves znotranji stroj, prestavil klaviaturo spredej v sredino, vzdignil moč mehov in piščalke lepo vbral, vse tako vrlo in primeroma po nizki ceni, da ga smemo z dobro vestjo priporočati cerkvenim predstojništvom, ki si iščejo zanesljivega orglarskega stavbarja. Izučil se je g. Krajnc na Dunaju pri najboljšem mojstru, ter je imel priliko, ob veliki dunajski razstavi pregledovati in študirati orgle najboljših mojstrov, kar si je dobro v svoj in domovine svoje prid posnel. — Ta teden začne se pri nas trgateg, ki bo pri nekterih polovico, pri drugih komaj tretjino in še manj pridelka podala. Srečnejši so zagorci v Špitalski fari, ki imajo primeroma dobro trgateg. Cena lauskemu vinu vrti se okoli 80 fl. Turšica se je vkljub črvu (koruzini večji), o katerem nam je poslednji „Gosp.“ podučnih reči podal, precej dobro obnesla. Mauj se moremo hvalliti s krompirjem, ki je storil le v peščnatem svetu, v ilovici pa je deloma gnjil in prav droben prišel na dan. Velika napaka pri ljudeh je, da krompir prepogosto sadijo ter se kup kupa drži. Nasledek tega je, da se korenine dobro ne morejo razraščati, da so kupi preveč v senci, ter začinja krompir v mōčnih letih, kakoršno bilo je letos, tem prej gnjiti. Tudi tega vsi ne vedō, da ni dobro, ako se krompirjevo seme na gnojne cmoke pō jamah meče, ne da bi se z majhnim trudom gnojni ostanki po njivi skrbno v jamice zagrebali, s prstjo pokrivali in potem še le pō vrhu semenski krompir polagal. Ajdna je lepa in le po nekterih platēh jo je mraz nekoliko posmodil. Kruha bo torej, hvala Bogu, za denar pa ljudem silno huda gre. Ko bi pač vsi zastopniki „ljudstva“ vedli, kako da se ubogemu ljudstvu pri silnih davkih in plačilih godi, bi v prihodnjem zasedanju državnega zbora prav glasno gospodom ministrom rekli: „Gospodje, tako ne gre naprej, sicer je kmetski stan, kakor tudi obrtnijski kmalu popolnoma vničen, oslavljen je itak že tako, da ne more bolj biti! Treba je državno mašino bolj cenō napraviti!“

Iz Slovenjgraškega okraja. Akoravno so bile volitve novega zastopništva za Slovenjgraški okraj že 12. dne preteklega meseca končane, še vendar plemeniti g. Strobach, naš slavni c. k. okrajni glavar, do sedaj ni časa našel, poskrbeti, da bi se bil novi načelnik in odbor okrajnega

zastopa izvolil. Dolgo tedaj imamo čas vgibati, kaj bi neki utegnolo temu krivo biti. Nekteri so mislili, da je g. plemeniti Strobach z delom preobložen, a temu drugi niso bili kos pritrditi. Drugi zopet trdijo, da e. k. okrajni glavar plemeniti g. Strobach volitve novega odbora le zato tako dolgo odlaga, da bi stari odbor dovolj časa imel, svoje račune pri okrajni blagajnici, hranilnici itd. v red spraviti; pa tudi tega drugi ne pustijo veljati, ker bi se moralo že samo po sebi razumeti, da so vse te reči v redu. Dragi zopet menijo, da se g. Strobachu po starem okrajnem odboru tako mili, da se ne more od njega ločiti in v teh besedah utegne kako zrnice resnice biti. Sicer pa je nepričakovano odlaganje tem bolj čudno, ker postava za okraj. zastope §. 37 razločno veleva, da ima načelnik politične okrajne gosposke takoj ali hitro po končanih volitvah izvoljene zastopnike sklicati, da ti izberejo novega okrajnega načelnika itd. Ta paragraf bi g. plemenitemu Strobachu moral vendarle znan biti. Do sedaj smo bili precej potrpljivo; težko nam bo, še daleč časa tako ostati!

Od sv. Miklauža nad Ormužem. (Slovensko uradovanje). Letošnja slana je tudi v Ormužkem okraju trto in poljščine močno poškodovala in radi tega so občine prosile, naj bi se za to leto bremena dače nekolikor olajšale. Za dve tukajšni občini sem jaz kod občinski zapisnikar dotične prošnje izdelal in to v slovenskem jeziku ter sem nje poslal e. k. okrajnemu glavarstvu v Ptuj. Ker pa olajšanje dač ne spada le v delokrog okr. glavarstva, so se prošnje poslale e. k. namestniji v Gradec in od tod ministerstvu na Dunaj. Tamkaj so se naše slovenske prošnje uslišale in že pretečeni teden se je po okr. glavarstvu v Ptuj po slani napravljena škoda cenila. To objavljam v dokaz, da bi slovensko uradovanje ter slovensko dopisovanje z višjimi uradi imelo čisto gladko pot, če bi v tem občinstvo ter srenjski uradi sluzno postopali. Omeniti še moram, da jaz za tukajšne občine večinoma slovenski uradujem in prepričan sem, da vsikdar vse tisto dosežem in vse tako dobro opravim, kakor bi v nemščini. Naj bi se tedaj naše občine ne bale gosposkam v slovensčini dopisovati ter v obče slovenski uradovati. — Sicer pa bi s takim uradovanjem hodili le tisto pravično pot, katero hodijo vsi drugi narodi uradujoči v materinskem ne pa v tujem jeziku.

M. Robič.

Iz Koroškega. (Razne novosti.) V Kapli so se vsled neprevidnosti unele 3 koče. Precej močni veter, ki je ta dan pihal, je ogenj zanesel brž na strehe 2 hiš blizu špitala. Suhe škotlice so se hitro užgale in obedve hiši ste do tal pogoreli. Sicer je še na večih strelah začelo goriti in bilo se je bati za celi trg, vendar marljivi gasilci so srečno vse proti pogasili. Gasilno društvo se je res vrlo skazalo. — Svitli cesar so za nas Korošce zopet odprli svoje darežljivo roko ter usmiljenim bratom za stavljenje bolenišnice v št.

Vidu podarili 300 fl. in srenji Vratnejveški 300 fl. za zidanje novega šolskega poslopja. — Za Belakom še 5 ur hoda je nemški Plajberg, kder so rude. Rudarji služijo po 50 kr. na den in so torej prav ubogi ljudje ter večjidel oženjeni in z deco nadarjeni. Deca pa mora po novih šolskih postavah v šolo, če ne, so stariši kaznovani. Tako se je tudi res v Plajbergu zgodilo; na tožbo učiteljevo je tamošnji okrajni šolski svet več starišev kaznil z zaporom. Ker pa očetje zaradi potrebnega zaslužka ne morejo iz rud, zato se dajo matere namesto očetov zapirati v kajho. Vsled tega je 27. sept. prišla neka žena 5 ur daleč v Belak beračit in 5 ur v kajho sedet, da je potem zopet 5 ur daleč nazaj imela hoditi zato, ker je 14letnega sina doma pridržala, da jej je pomagal kaj zaslužiti. Druga mati je zapustila doma 2 bolehna otroka in tretjega, kojega je še morala na prsih imeti, pobrala, ter z njim šla v Belaško kajho sedet 55 ur, ker je 2 zdravi 13. in 14.letni deklici doma pridržala. Kruh si je reva pojdoč izberačila. Ne pristavimo besede več! — Benediktin o. Gštirner je res nesrečno smrt storil utonivši se v Krki; telo so našli 1/4 ure niz Svinca v vodi; 12. okt. bil je pogreb. Izmed duhovnikov je v kratkem troje gospodov umrlo namreč č. g. Jakob Westermayer, infulirani prošt v Tinskem, rojen Celjčan, potem Ludvik Potočnik, župnik v Theissenegg-u, rojen Varaždinec in Jan. Potočnik, v pokoju v Jezeru.

Politični ogled.

Turška vojska. Ob Moravi se pretečeni teden ni zgodilo nič posebnega, toda Črnogorci bili so 9., 10., 11. in 12. oktobra od Derviš-paše hudo napadjeni. Turkov je bilo 40.000 s 38 kanoni. Prve 3 dni se je Črnogorcem slaba godila; morali so vedno nazaj pomikati se proti Dinjelovemu gradu; četrti den pa je vojvod Pitletič udaril črez Zeto Turkom za hrbet in vojvod Milovan je začel napadati Podgorico. Turkov je padlo 2000, med njimi nekdanji Poljak Boženski, ki pa se je poturčil. Dobro, da so grduna poslali v krtovo deželo! Črnogorci so do sedaj zgubili više 2000 junakov in so pozvali med vojake vse 15 in 16letne fante, da tudi branijo zemljo, katera jih je rodila. — Peko-Pavlovič se vojskuje s 4000 vstaši sredi Hercegovine okoli Bileka in Ljubinja. Tudi v Bosniji okoli Ljivna so se vstaši pod Despetovičem s Turki hudo pretepali in tem požgali več vesi in zaplenili eden kanon. — Turki so Srbom ponudili, naj vojska črez zimo skoz 6 mesecev preneha; vendar tako, da Srbi ne smejo tačas zasedati tistih krajev srbskih, kder stoji sedaj turška vojna, dalje da ne sme Srbija tačas uvažati orožja in streliva, da se mora dohod ruskih prostovoljcev zabraniti in da morati Srbija in Črnogora vstašem vsako pomoč odreči. Ali Srbi so ponudbo zavrgli videvši, da bi premirje bilo le Turkom v korist,